

VOCABULARI FILOSÒFIC: ABSTRACTE / CONCRET

ETIMOLOGIA: «Abstracte» (del llatí *'abstractus'*: separat, arrancat) designa alguna cosa que es troba com escapçada o diferenciada d'un tot. — «Concret» (del llatí *'concretus'*: créixer junt, o solidificat) designa alguna cosa precisa, unida o compacta.

DISTINCIÓ LÈXICA: Ambdós termes són adjectius qualificatius que s'apliquen a coses oposades. És «abstracte» el que prové d'una operació mental (abstracció) que consisteix a aïllar mitjançant el pensament una característica o un element d'una cosa. Per exemple, podem jutjar una persona fent abstracció del seu passat.

«Concret», en canvi, és el que considerem com un tot, els elements del qual estan barrejats, implicats. Concret significa també: 'allò perceptible mitjançant els sentits', 'allò material'.

Quan diem 'l'arbre' estem emprant un mot abstracte, que correspon a la nostra idea d'un arbre però no a cap dels arbres concrets. Només cada arbre concret existeix com a tal. La màxima abstracció correspon a les idees generals que anomenem «conceptes», com ara 'llibertat', 'justícia', o 'treball' que són abstraccions per excel·lència.

DISTINCIÓ FILOSÒFICA: «Abstracte» i «concret» són termes que s'empren bàsicament en teoria del coneixement. En el llenguatge corrent tendim a pensar que és millor el coneixement concret, però la paradoxa de la filosofia i de la ciència consisteix a afirmar que no hi ha coneixement veritable sense un gran esforç d'abstracció. Conèixer de manera filosòfica i científica és poder aplicar lleis, generalitzacions i conceptes que ens permeten poder classificar les coses. Tan sols per un esforç d'abstracció respecte a la 'realitat concreta', sensible i canviant, podem accedir a la realitat permanent i constant.